

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:

Εντοπισμός στρεβλώσεων
και προτάσεις αντιμετώπισης

Απαιτήσεις εναρμόνισης
εθνικής νομοθεσίας
με κοινοτικές ρυθμίσεις

ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

Ν Ο Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ 2 0 1 0

Περιεχόμενα

1.	Πρόλογος	σελ. 3
2.	Στόχοι	σελ. 4
3.	Σταθμοί ΑΠΕ – Αδειοδοτικά και ΜΑΣΜ	σελ. 5-10
4.	Θερμικά – Αδειοδοτικά και ΜΑΣΜ	σελ. 11-13
5.	Θέματα και (δυσ) λειτουργίες της αγοράς	σελ. 14-17
6.	Θέματα προμήθειας και υποδομών διανομής / Διαχωρισμός δραστηριοτήτων	σελ. 18-20
7.	Θέματα κατανομής ρύπων για θερμικά	σελ. 21-22
8.	Επιπτώσεις 3ου πακέτου απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρισμού	σελ. 23-24
9.	Μέτρα για την ενέργεια που περιλαμβάνονται στο Μνημόνιο	σελ. 25
10.	Συντομογραφίες - Ορισμοί	σελ. 26-27

01

Πρόλογος

Την ημέρα που ο άνθρωπος ανακάλυψε τη φωτιά, την πρώτη δηλαδή μορφή ενέργειας, η ανθρωπότητα εγκατέλειψε για πάντα το σκοτάδι και εισήλθε σε μια νέα εποχή. Η εποχή αυτή χαρακτηριζόταν από ταχύτατους ρυθμούς εξέλιξης - προόδου, σε σχέση με το παρελθόν, γεγονός που οφείλεται στην εκμετάλλευση από τον άνθρωπο της πρώτης ενεργειακής πηγής.

Στο πέρασμα των αιώνων, ο άνθρωπος συνέχισε να ανακαλύπτει ολοένα και περισσότερες μορφές εκμεταλλεύσιμων ενεργειακών πηγών, επιταχύνοντας ακόμη περισσότερο την εξελικτική πορεία του. Συγχρόνως, όμως ολοένα και περισσότερο, αυξανόταν και η εξάρτησή του απ' αυτές, ώστε σήμερα να βρισκόμαστε στο σημείο εκείνο όπου η δυνατότητα χρήσης της βασικότερης ίσως μορφής ενέργειας, της ηλεκτρικής, να αποτελεί προϋπόθεση αξιοπρεπούς και όχι μόνο, επιβίωσης για τον καθένα από εμάς, και άρα κοινωνικό αγαθό.

Εκτός όμως αυτού, η ηλεκτρική ενέργεια αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας, αλλά και την ανάπτυξη της οικονομίας κάθε τόπου. Η παραγωγή και εκμετάλλευση της ηλεκτρικής ενέργειας με ανταγωνιστικούς όρους οδηγεί με βεβαιότητα σε οικονομική άνθιση. Για να συμβεί όμως αυτό, υπό το υφιστάμενο καθεστώς της παγκοσμιοποίησης των οικονομιών, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εξασφάλιση ελεύθερου ανταγωνισμού στη διαδικασία παραγωγής, διανομής και μεταφοράς της, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Ο Όμιλος ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, που δραστηριοποιείται την τελευταία δεκαετία στον ευαίσθητο αυτό κλάδο, πολύ γρήγορα συνειδητοποίησε την ιδιαίτερη σημασία της ηλεκτρικής ενέργειας, ως πολύτιμου κοινωνικού αγαθού, αλλά και ως βασικού μοχλού ανάπτυξης και προόδου.

Με στόχο, λοιπόν, να συμβάλει στην εξασφάλιση της ηλεκτρικής ενέργειας ως κοινωνικού αγαθού, στο οποίο ο καθένας θα μπορεί να έχει ελεύθερη πρόσβαση, και ταυτόχρονα στην εκμετάλλευσή της ως βραχίονα ανάπτυξης, κατέγραψε, στο πόνημα που κρατάτε στα χέρια σας, τα νομοθετικά - θεσμικά εμπόδια που υπάρχουν σήμερα στην επίτευξη των δύο αυτών στόχων. Παράλληλα, διατύπωσε προτάσεις για την άρση τους, τις οποίες και θέτει στην κρίση της πολιτικής ηγεσίας, της επιστημονικής κοινότητας, των ανεξάρτητων ρυθμιστικών αρχών, των διεθνών οργανισμών και φορέων, αλλά και κάθε άλλου ενδιαφερόμενου.

Ευάγγελος Χρυσάφης,
Γενικός Διευθυντής Νομικών και Ρυθμιστικών Θεμάτων
Όμιλος ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

02

Στόχοι

- Παρουσίαση των σημαντικότερων και συχνότερα απαντούμενων στρεβλώσεων της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (αδειοδότηση, κατασκευή και λειτουργία υποδομών, πρόσβαση σε υποδομές, προμήθεια, κατανάλωση).
- Προσδιορισμός παραλείψεων εναρμονισμού εθνικής νομοθεσίας με την κοινοτική νομοθεσία (ισχύουσα και προς μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο).
- Επισήμανση διαφορών με τα (ορθώς κατά τα γενικώς παραδεκτά) ισχύοντα στα υπόλοιπα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Κατάδειξη της ανάγκης επανεξέτασης βασικών ρυθμιστικών μέτρων και κανόνων που διέπουν τη λειτουργία της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα.
- Προσδιορισμός ελλείψεων μηχανισμών ελέγχων ή ανάγκης επιβολής μέτρων και αυστηρών προστίμων στους παραβαίνοντες τους κανόνες λειτουργίας της αγοράς.

03 Σταθμοί ΑΠΕ - Αδειοδοτικά και ΜΑΣΜ

03.1

Νομικά θέματα

A. Αναπτυξιακή Πολιτική

Ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ οφείλει να προβλέπει και την αναπτυξιακή διάσταση των εφαρμογών στο χώρο της προμήθειας εξοπλισμού και παροχής υπηρεσιών εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών ΑΠΕ.

Προτάσεις:

- (i) Δημιουργία κυβερνητικής αναπτυξιακής πολιτικής στα πλαίσια του επιτυχούς παραδείγματος της Πορτογαλίας (επέβαλε την εγχώρια κατασκευή Ανεμογεννητριών).
- (ii) Ανάπτυξη συνεργιών/συνεργασιών μεταξύ των εταιριών που δραστηριοποιούνται στο χώρο των ΑΠΕ. Αναμένεται η διαβούλευση του νέου αναπτυξιακού νόμου.

B. Μη τήρηση ή απουσία χρόνων ανταπόκρισης των Υπηρεσιών

Οι αρμόδιοι φορείς δεν τηρούν τους μέγιστους προβλεπόμενους ή έστω λογικούς χρόνους ανταπόκρισης ή δεν υποχρεώνονται από τη νομοθεσία να τηρούν συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα (π.χ. απάντηση από ΔΕΣΜΗΕ και ΔΕΗ σχετικά με τους όρους σύνδεσης), με αποτέλεσμα η αδειοδότηση των έργων να καθίσταται χρονοβόρα.

Πρόταση: Επιβολή συγκεκριμένων αυστηρών προθεσμιών ανταπόκρισης στα αιτήματα από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς, παρότι είναι αμφίβολη η τήρησή τους, αλλά και επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση αδικαιολόγητης παραβίασης των προθεσμιών αυτών.

Γ. Απουσία Δασολογίου και Κτηματολογίου

Συνέπεια τούτου είναι οι μακρές γραφειοκρατικές διαδικασίες για την έκδοση πράξεων χαρακτηρισμού και εγκρίσεων επέμβασης για εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ επί δασικής γης. Πρόβλημα, επίσης, αποτελούν οι συχνές ενστάσεις από ανταγωνιστές και φερόμενους ως ιδιοκτήτες της επίμαχης γης και οι εκβιασμοί επενδυτών.

Πρόταση: Ολοκλήρωση του κτηματολογίου και του δασολογίου με έμφαση στις περιοχές που υπάρχει έντονο ενδιαφέρον ανάπτυξης έργων ΑΠΕ. Να χρησιμοποιηθούν οι βάσεις δεδομένων των ιδιωτών τοπογράφων και των ιδιωτών δασολόγων/ δασοπόνων για τη συντομότερη σύνταξη δασολογικών και κτηματολογικών χαρτών.

Δ. Πιθανά προβλήματα από την εφαρμογή των ρυθμίσεων του Ν.3851/2010 (ακολουθεί πίνακας)

Αλληλεπλήρη νομοθετικές μεταβολές πραγματοποιήθηκαν από την έναρξη απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα, μέχρι σήμερα, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα έξοδα, ο χρόνος, το επιχειρηματικό ρίσκο για τους επενδυτές, η οικονομική κατάσταση, κλπ, με αποτέλεσμα να εκκρεμούν χιλιάδες αιτήσεις για άδειες παραγωγής, σε διάφορες φάσεις ανάπτυξης των έργων ΑΠΕ, λόγω της συνθετότητας, της ασάφειας και της πολυπλοκότητας του νομοθετικού πλαισίου. Με αποτέλεσμα, να έχουν εγκατασταθεί ελάχιστα συστήματα, οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες να γνωμοδοτούν αντιφατικά δημιουργώντας πολύμηνες καθυστερήσεις, ενώ και στις αδειοδοτικές αρχές και υπηρεσίες να επικρατεί χάος. Η έλλειψη κωδικοποίησης του συνολικού ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει την αδειοδότηση, κατασκευή και λειτουργία έργων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, καθώς και οι αλληλεπλήρη τροποποιήσεις της νομοθεσίας οδηγούν σε συγκρούσεις κανόνων και δημιουργούν ανασφάλεια δικαίου.

Ρυθμίσεις του νόμου 3851/2010 για τους σταθμούς ΑΠΕ και πιθανοί κίνδυνοι

	Θέματα/ Ρυθμίσεις	Πιθανά προβλήματα/ Κίνδυνοι
1.	Οριστικοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, το οποίο θα καθορίζει την επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος και την κατανομή της στο χρόνο μεταξύ των διαφόρων τεχνολογιών.	<ul style="list-style-type: none"> • Χειραγώγηση της αγοράς για την επικράτηση μεγαλύτερου ποσοστού ισχύος συγκεκριμένης τεχνολογίας σε βάρος άλλων. • Χειραγώγηση της αγοράς θέτοντας όρια ισχύος ανά τεχνολογία (π.χ. ΔΕΣΜΗΕ: όχι Α/Π πέρα των 5500MW). • Χειραγώγηση της αγοράς θέτοντας χρονικά όρια στην ολοκλήρωση (ή κατανομή στο χρόνο) των έργων. • Χειραγώγηση της αγοράς και αναθεώρηση όλων των ανωτέρω με τη δυνατότητα αναστολής της διαδικασίας αδειοδότησης με υπουργική απόφαση. • Δεν προβλέπεται να λαμβάνεται υπόψη μελέτη ευστάθειας συστήματος με σενάρια ανάπτυξης τεχνολογιών.
2.	Επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης για την έκδοση άδειας παραγωγής.	<p>Δεδομένου του αριθμού των προς διεκπεραίωση αιτήσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Άγνωστο παραμένει το πόσο πιστά θα μπορέσει η ΡΑΕ να ακολουθήσει το χρονοδιάγραμμα έκδοσης τόσων αδειών παραγωγής. • Άγνωστο πόσο θα καθυστερήσει η αξιολόγηση των αιτήσεων που εκκρεμούν από τη ΡΑΕ.
3.	Επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης για την έκδοση όρων σύνδεσης.	<ul style="list-style-type: none"> • Άγνωστο αν οι ΔΕΣΜΗΕ και ΔΕΗ θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν πιστά στο φόρτο εργασίας και στο χρονοδιάγραμμα έκδοσης τόσων προσφορών όρων σύνδεσης. • Πιθανή, κατά βούληση, καθυστέρηση των ΔΕΣΜΗΕ και ΔΕΗ, στο να ανταπεξέλθουν στο φόρτο εργασίας (έκδοση όρων σύνδεσης σύμφωνα με το νόμο εντός 4 μηνών από τη συμπλήρωση του φακέλου αίτησης).
4.	Επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης για την έκδοση άδειας εγκατάστασης.	<ul style="list-style-type: none"> • Άγνωστο πόσο πιστά οι αρμόδιες ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ. και η ΕΥΠΕ θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στο φόρτο εργασίας και το χρονοδιάγραμμα έκδοσης των ΜΠΕ. • Πιθανή, κατά βούληση, καθυστέρηση των ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ. και ΕΥΠΕ, στο να ανταπεξέλθουν στο φόρτο εργασίας (έκδοση ΜΠΕ σύμφωνα με το νόμο εντός 4 μηνών από τη συμπλήρωση του φακέλου αίτησης).
5.	Νέες αιτήσεις - τροποποιήσεις.	Δεν είναι σαφές πότε θα είναι έτοιμος ο Κανονισμός Αδειών Παραγωγής από ΑΠΕ.

03.2

Αδειοδοτικά θέματα

A. Γραφειοκρατικές και δαιδαλώδεις διαδικασίες αδειοδότησης

Η αδειοδοτική διαδικασία καθίσταται ανατιολόγητα χρονοβόρα (από 3 έως 5 χρόνια), γεγονός που ενισχύεται από την εμπλοκή πληθώρας υπηρεσιών εν σειρά και όχι εν παραλλήλω (π.χ. ΠΑΕ, δασαρχεία, εφορίες αρχαιοτήτων, πολεοδομίες, κτλ).

Πρόταση: Επιβάλλεται, μέσω του νέου νόμου (Ν.3851/2010), δραστική μείωση του τυπικού χρόνου ολοκλήρωσης της αδειοδοτικής διαδικασίας, στους 18 μήνες. Οποιαδήποτε παρέκκλιση/ τροποποίηση επί του αρχικού σχεδιασμού έργου ΑΠΕ, βάση του νέου αδειοδοτικού οργανογράμματος, θα προκαλέσει πολύμηνες καθυστερήσεις, ακυρώνοντας το κύριο πλεονέκτημα του νέου νόμου.

B. Αμφισβητούμενη εφαρμογή του Ν.3851/2010

Οι αλλαγές που επιβλήθηκαν από το νέο νόμο στην αδειοδοτική διαδικασία (δυνατότητα παράλληλης υποβολής αιτημάτων γνωμοδότησης) είχαν, ως αρχικό αποτέλεσμα, την έκδοση εγκυκλίων ή οδηγιών από μεμονωμένες εμπλεκόμενες υπηρεσίες ή φορείς, οι οποίες και τον εφάρμοσαν κατά το δοκούν (βλ. εγκύκλιο Δ/σης Δασών Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος και ανακοινώσεις ΔΕΗ, ΔΕΣΜΗΕ).

Πρόταση: Επιβάλλεται η έκδοση διευκρινιστικής εγκυκλίου από κεντρικό φορέα (ΠΑΕ ή ΥΠΕΚΑ) για την εφαρμογή του νέου νόμου. Το ίδιο είχε συμβεί και για τον Ν.3468/2006.

Γ. Ύπαρξη παράλληλων επιδοτήσεων (Αναπτυξιακός και feed-in tariff)

Κρίνεται θετική η επιλογή του Ν.3851/2010, σχετικά με την αύξηση του feed-in tariff για παραγόμενη ενέργεια από σταθμούς ΑΠΕ, πλην Φ/Β, όταν δεν γίνεται χρήση επιδοτήσεων.

Πρόταση: Είναι προτιμότερη η αύξηση του feed-in tariff από τη χορήγηση κρατικής επιδότησης μέσω του αναπτυξιακού νόμου, η οποία ενδέχεται να αυξήσει το παραεμπόριο αδειών και να προκαλέσει υπερτιμολόγηση των υλικών κόστους.

03.3

Πρακτικές της δημόσιας διοίκησης

A. Ελλιπής γνώση του ρυθμιστικού πλαισίου των ΑΠΕ,

από το αρμόδιο προσωπικό τοπικών φορέων (περιφέρειες, δασαρχεία, δήμοι), με αποτέλεσμα την έκδοση εσφαλμένων και μη επαρκώς αιτιολογημένων γνωμοδοτήσεων και αποφάσεων, οι οποίες καθυστερούν την αδειοδοτική διαδικασία.

Προτάσεις:

- (i) Μεταβίβαση της εμπειρίας των ΑΠΕ από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες στις περιφερειακές.
- (ii) Παροχή κεντρικής συντονισμένης πληροφόρησης, με στόχο την ορθή και ταχεία αξιολόγηση των αιτημάτων των επενδυτών.

B. Αδικοιολόγητα στενές ερμηνείες και λανθασμένη εφαρμογή ισχυουσών διατάξεων, όπως:

- (α) Άρνηση περαιτέρω αδειοδότησης, αν δεν τροποποιηθούν οι άδειες του έργου σε περίπτωση αλλαγής επωνυμίας του φορέα.
- (β) Υποχρέωση τεκμηρίωσης σε ΠΑΕ/ ΥΠΕΚΑ του συνόλου της οικονομικής δυνατότητας του φορέα της άδειας ή των προσώπων, στα οποία έχει στηριχθεί η δυνατότητα αυτή, ακόμα και σε περίπτωση μικρών αλλαγών.

(γ) Άρνηση από ΡΑΕ/ΥΠΕΚΑ έγκρισης οικονομικής δυνατότητας επενδυτή για απόκτηση άδειας παραγωγής, με επίκληση την οικονομική δυνατότητα μετόχων/ εταίρων ή/ και τρίτων, αν ο επικαλούμενος τα ανωτέρω φορέας δεν έχει κλείσει τουλάχιστον 3 εταιρικές χρήσεις.

Πρόταση: Μεγαλύτερη ευελιξία στην ερμηνεία των νόμων και σωστή εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων.

Γ. Γραφειοκρατία

Η ανούσια και χρονοβόρα γραφειοκρατία της αδειοδοτικής διαδικασίας προκαλεί πολύμηννη καθυστέρηση, με πολύ υψηλό κόστος για τους επενδυτές.

Πρόταση: Δημιουργία γραφείων υποστήριξης επενδυτών (helpdesks) στις διάφορες υπηρεσίες, τα οποία θα απαντούν σε ερωτήματα εγγράφως (σύντομα), ακόμα και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι έγγραφες απαντήσεις διασφαλίζουν διαφάνεια, συνέπεια, υπευθυνότητα, υπό την προϋπόθεση, βέβαια, ότι θα στέλνονται σε λογικά χρονικά πλαίσια.

Δ. Τοπικές αντιδράσεις και μικροπολιτικά συμφέροντα

Ανάγκη εκπαίδευσης και ενημέρωσης των τοπικών κοινωνιών, με σκοπό την αποδοχή των ΑΠΕ, δεδομένου ότι οι αντιδράσεις προκαλούν εμπόδια στην πρόοδο της αδειοδοτικής διαδικασίας. Είναι απαραίτητη η έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των κοινωνικών φορέων σχετικά με τις εφαρμογές ΑΠΕ.

Προτάσεις:

- (i) Άμεση ανάπτυξη δράσεων σε περιοχές έντονων ανάπτυξης ΑΠΕ, μέσω διοργάνωσης ενημερωτικών ημερίδων και επισκέψεων εκπροσώπων των τοπικών κοινωνιών, σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις ΑΠΕ.
- (ii) Πρόταση στους επενδυτές και στο ΥΠΕΚΑ για την πραγματοποίηση τακτικής περιοδικής ενημέρωσης των τοπικών κοινωνιών.

Ε. Οικονομικά αντικίνητρα

Παρ' όλο που παρασχέθηκαν κίνητρα προσέλευσης ξένων και εγχώριων επενδυτών για έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, η ενέργεια αυτή δεν απέδωσε τα αναμενόμενα. Για το λόγο αυτό, δημιουργήθηκε η ανάγκη στη συνέχεια, να αυξηθεί η τιμή της kWh, να γίνουν διαγωνισμοί με πολύ ευνοϊκούς όρους, εγγυημένη αποζημίωση της ισχύος, και εγγύηση στην αύξηση της οριακής τιμής, χωρίς, όμως, θετικό αποτέλεσμα. Η πολυετής, χρονοβόρα, διαδικασία αδειοδότησης δίνει τη δυνατότητα στη διοίκηση των αρμοδίων Υπουργείων να αλληλάζουν ή/ και αναιρούν προγενέστερες αποφάσεις, που έχουν ως άμεσο αποτέλεσμα τον περιορισμό ή την ακύρωση των επενδύσεων, λόγω του περιορισμού της βιωσιμότητας των έργων.

Πρόταση: Άμεση αξιολόγηση των ήδη υποβληθέντων αιτημάτων επιδότησης. Εφεξής, σαφής και σταθερή πολιτική για την ανάπτυξη των έργων ΑΠΕ, μέσω των κατευθύνσεων του Ν.3851/2010 ΑΠΕ και του επικείμενου αναπτυξιακού νόμου.

ΣΤ. Έλλειψη τεχνικού υπόβαθρου αξιολόγησης του δυναμικού ΑΠΕ

Ανυπαρξία χρήσης κριτηρίων και παραμέτρων για την αντικειμενική αξιολόγηση και ακριβή προσδιορισμό της φέρουσας ικανότητας εγκατεστημένου ισχύος έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα.

Πρόταση: Επιβολή νέων τεχνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών κριτηρίων για τον ανωτέρω προσδιορισμό, και ορθολογική ανάπτυξη έργων ΑΠΕ σε όλη την Ελλάδα.

Ζ. Έλλειψη στελέχωσης και τεχνογνωσίας των αρμοδίων κεντρικών υπηρεσιών και των περιφερειακών υπηρεσιών

Λόγω του συχνού φαινομένου συνωστισμού αιτήσεων ΑΠΕ (ΥΠΕΚΑ, ΡΑΕ, ΔΕΣΜΗΕ, ΔΕΗ, ΕΥΠΕ, περιφερειακές ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.) προς αδειοδότηση, είναι πάγια κατάσταση των αρμοδίων κεντρικών υπηρεσιών να βρίσκονται υπό συνεχή φόρτο εργασίας και αδυναμία έγκαιρης, και σύμφωνα με το νόμο, ανταπόκρισης στον επενδυτή.

Προτάσεις:

- (i) Στελέχωση των υπηρεσιών με έμπειρο προσωπικό.
- (ii) Πρόταση προς το ΥΠΕΚΑ και το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για κεντρική συντονισμένη πληροφόρηση των διαφόρων υπηρεσιών, με στόχο την ισότιμη και αντικειμενική αξιολόγηση των αιτήσεων.
- (iii) Ενίσχυση των περιφερειακών υπηρεσιών με κατάλληλα εκπαιδευμένα στελέχη.

Η. Αξιοκρατικός έλεγχος και προσήκουσα εποπτεία των υποψήφιων επενδυτών

Η αξιοκρατική αντιμετώπιση των επενδυτών έργων ΑΠΕ μπορεί να συνεισφέρει στη δυνατότητα ολοκλήρωσης και ορθής εκμετάλλευσής των έργων.

Πρόταση: Ανάκληση αδειών για έργα που αναιτιολόγητα δεν υλοποιούνται, εντός λογικών χρονικών πλαισίων, και τα οποία κατοχυρώνουν επί μακρό χρονικό διάστημα κατάλληλες θέσεις γης και ωφέλιμο ηλεκτρικό χώρο, σε βάρος άλλων ώριμων επενδύσεων.

Θ. Χρόνια έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού

Κατάρτιση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου ΑΠΕ το Νοέμβριο του 2008, το οποίο ωστόσο χρήζει περαιτέρω εξειδίκευσης.

Πρόταση: Επανακαθορισμός των «Περιοχών αποκλεισμού και ζωνών ασυμβατότητας» μετά την ολοκλήρωση του κτηματολογίου και δασολογίου, καθώς και σαφής θέσπιση των προστατευόμενων περιοχών.

03.4

Θέματα ΜΑΣΜ

A. Έλλειψη υποδομών δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας,

σε περιοχές όπως η Κρήτη, τα Δωδεκάνησα, οι Κυκλάδες (μη διασυνδεδεμένα νησιά), η Εύβοια, η Πελοπόννησος, η Θράκη και το Νότιο Ιόνιο (κορεσμένο δίκτυο), όπου υπάρχει υψηλό αιολικό δυναμικό. Η περαιτέρω ενίσχυση και επέκταση του δικτύου μεταφοράς της χώρας καθίσταται αναγκαία.

Πρόταση: Συνεχής στρατηγικός σχεδιασμός των έργων ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς από το ΔΕΣΜΗΕ με τη συνδρομή ΡΑΕ και ΥΠΕΚΑ, με έμφαση σε περιοχές ανάπτυξης ΑΠΕ.

B. Ανάπτυξη υποδομών μεταφοράς και διανομής

Η ορθολογική και αποτελεσματική ανάπτυξη των υποδομών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας προσκρούει στις χρονοβόρες διαδικασίες της ΔΕΗ, η οποία λειτουργεί με το διπλό ρόλο του ανταγωνιστή και του κύριου των υποδομών μεταφοράς και διανομής της ενέργειας. Απαιτείται πραγματικός και ρεαλιστικός στρατηγικός σχεδιασμός των έργων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με συμμετοχή και των επενδυτών στην υλοποίησή τους.

Πρόταση: Να επισπευσθεί η ανάπτυξη των υποδομών μεταφοράς και διανομής, με δυνατότητα συμμετοχής των ενδιαφερομένων ιδιωτών επενδυτών.

03.5

Θέματα δικαστικής προστασίας

Κατατίθενται συνεχώς αιτήσεις ακυρώσεων και αναστολών ενώπιον του ΣτΕ, βασιζόμενες σε νομοθετικά κενά, που θέτουν σε κίνδυνο επενδύσεις σε ΑΠΕ.

Προτάσεις:

- (i) Θέσπιση υψηλού παραβόλου για την κατάθεση αίτησης ακύρωσης και αναστολής στο ΣτΕ, ώστε να αποτρέπονται οι σχετικές εκβιαστικές καταθέσεις.
- (ii) Θέσπιση αξιόλογης αποζημίωσης από τον αιτούντα την ακύρωση ή αναστολή διοικητικής πράξης που αφορά σε επένδυση, για το λόγο που προαναφέρθηκε, σε περίπτωση που εκδοθεί αρνητική απόφαση του ΣτΕ για τον αιτούντα.

03.6

ΑΠΕ – Οι προτάσεις για άμεσες ενέργειες (συγκεντρωτικά)

	Στρεβλώσεις	Προτάσεις	Φορείς
1.	Απουσία Δασολογίου και Κτηματολογίου	Να χρησιμοποιηθούν οι βάσεις δεδομένων των ιδιωτών τοπογράφων και των ιδιωτών δασολόγων/ δασοπόνων για τη συντομότερη σύνταξη δασολογικών και κτηματολογικών χαρτών	ΥΠΕΚΑ, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
2.	Έλλειψη υποδομών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Να επισπευθεί η ανάπτυξη των υποδομών μεταφοράς, με δυνατότητα συμμετοχής των ενδιαφερομένων ιδιωτών επενδυτών	ΥΠΕΚΑ, ΡΑΕ, ΔΕΣΜΗΕ
3.	Έλλειψη υποδομών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας	Να επισπευθεί η ανάπτυξη των υποδομών διανομής, με δυνατότητα από κοινού συμμετοχής των ενδιαφερομένων ιδιωτών επενδυτών.	ΥΠΕΚΑ, ΡΑΕ, ΔΕΣΜΗΕ, ΔΕΗ
4.	Ελλιπής γνώση του ρυθμιστικού πλαισίου των ΑΠΕ από τις διάφορες εμπλεκόμενες υπηρεσίες	Να οργανωθεί κεντρική, συντονισμένη πληροφόρηση, με στόχο την ίση και αντικειμενική αξιολόγηση των αιτήσεων. Εκπαίδευση στελεχών αρμοδίων υπηρεσιών.	ΥΠΕΚΑ, Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5.	Έλλειψη ενημέρωσης και τεχνογνωσίας των περιφερειακών υπηρεσιών	Να οργανωθεί κεντρική, συντονισμένη πληροφόρηση, με στόχο την ίση και αντικειμενική αξιολόγηση των αιτήσεων. Στελέχωση υπηρεσιών της Περιφέρειας με έμπειρο, εξειδικευμένο προσωπικό.	ΥΠΕΚΑ, Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
6.	Έλλειψη στελέχωσης και τεχνογνωσίας των αρμοδίων κεντρικών υπηρεσιών	Να οργανωθεί κεντρική, συντονισμένη, πληροφόρηση, με στόχο την ίση και αντικειμενική αξιολόγηση των αιτήσεων. Εκπαίδευση στελεχών αρμοδίων υπηρεσιών.	ΥΠΕΚΑ, Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
7.	Τοπικές αντιδράσεις και μικροπολιτικά συμφέροντα	Να πραγματοποιείται ενημέρωση των τοπικών κοινωνιών.	Ιδιώτες επενδυτές και ΥΠΕΚΑ
8.	Μη αξιοκρατικός έλεγχος και μη προσήκουσα αντιμετώπιση των υποψηφίων επενδυτών	Ανάκληση αδειών για έργα που αναιτιολόγητα, δεν υλοποιούνται εντός ορισμένων χρονικών πλαισίων, και κατοχυρώνουν επί μακρό χρονικό διάστημα ωφέλιμο ηλεκτρικό χώρο.	ΡΑΕ, ΥΠΕΚΑ, ΔΕΣΜΗΕ, Υπουργείο Οικονομικών και Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
9.	Αναστολές και ακυρώσεις αδειών ώριμων επενδύσεων από ΣτΕ	Να θεσπιστεί υψηλό παράβολο με την κατάθεση αίτησης ακύρωσης και αίτησης αναστολής, καθώς και αποζημίωση (από τον αιτούντα την ακύρωση) ή την αναστολή διοικητικής πράξης που αφορά σε επένδυση, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης ΣτΕ.	ΥΠΕΚΑ, Υπουργείο Δικαιοσύνης

04

Θερμικά - Αδειοδοτικά και ΜΑΣΜ

04.1

Νομικά θέματα

A. Μη εφαρμογή των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας

Καθυστέρηση γνωμοδοτήσεων αρμοδίων υπηρεσιών, πέραν των χρονικών προθεσμιών της σχετικής νομοθεσίας, χωρίς ταυτόχρονα να έχουμε τεκμαιρόμενη, αυτόματη, συναίνεση (αναφορικά με τις αποφάσεις των αρχαιολογικών υπηρεσιών, υπηρεσιών περιβάλλοντος, κ.ά.).

B. Ασυμφωνίες και αντιθέσεις μεταξύ ταυτόχρονα ισχύουσας νομοθεσίας

Ο ορισμός της περιόδου δοκιμαστικής λειτουργίας σταθμού ηλεκτροπαραγωγής δεν εναρμονίζεται με τη νομοθεσία περί ηλεκτροπαραγωγής, τη νομοθεσία περί Φ/Α, αλλά ούτε και με τις συμβάσεις των ιδιωτών επενδυτών με ΔΕΗ, ΔΕΣΜΗΕ, ΔΕΣΦΑ και ΔΕΠΑ, για τις ανάγκες των σταθμών αυτών.

Πρόταση: Να εναρμονιστούν οι προβλέψεις του συνόλου της νομοθεσίας και των συμβάσεων που καλούνται να υπογράψουν οι ηλεκτροπαραγωγοί, ώστε ο ορισμός της περιόδου δοκιμαστικής λειτουργίας να είναι εύλογος, αλλά να ανταποκρίνεται και στην ανάγκη πραγματικής δοκιμής των σχετικών εγκαταστάσεων και στην ανάγκη αποκατάστασης βλαβών, που συχνά προκύπτουν κατά την περίοδο αυτή.

Γ. Απουσία νομοθετικού πλαισίου

(α) Απουσία δευτερεύοντος νομοθετικού πλαισίου στον τομέα του φυσικού αερίου, παρόλο που η πρόσφατη έκδοση σειράς κανονιστικών πράξεων από το ΥΠΕΚΑ και τη ΡΑΕ αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά τα πράγματα.

Πρόταση: Συμπλήρωση της σχετικής νομοθεσίας.

(β) Έγκριση μελέτης ενεργητικής πυροπροστασίας για εγκαταστάσεις φυσικού αερίου πίεσης μεγαλύτερης των 16 bar.

Πρόταση: Να εγκριθεί άμεσα η σχετική μελέτη.

(γ) Απουσία Δασολογίου και Κτηματολογίου

Πρόταση: Να προχωρήσουν άμεσα οι διαδικασίες σύνταξης Δασολογίου και Κτηματολογίου για όλη τη χώρα.

Δ. Ύπαρξη ασαφούς και αναχρονιστικού νομοθετικού πλαισίου

(α) Παρά το μέγεθος των επενδύσεων των θερμικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, η αδειοδότησή τους εκτείνεται σε επίπεδο Υπουργείων, Περιφερειών, Νομαρχιών, προκαλώντας έτσι σύγχυση και μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις.

Πρόταση: Να απλουστευθεί η διαδικασία και να συγκεντρωθούν, κατά το δυνατόν, σε ένα φορέα οι αποφασιστικές/ γνωμοδοτικές αρμοδιότητες, ειδικά με την εφαρμογή του Καλλικράτη.

(β) Μικρές τροποποιήσεις στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση του έργου ή αλλαγή στο φορέα των αδειών (π.χ. απλή τροποποίηση επωνυμίας) συνεπάγονται πολλαπλάσιες χρονικές καθυστερήσεις στην ενημέρωση και αδειοδότηση.

Πρόταση: Αντιμετώπιση παρόμοια με αυτή του Ν.3851/2010 για τις ΑΠΕ και εκλογίκευση του τρόπου ερμηνείας των σχετικών διατάξεων, προκειμένου να επιτευχθεί η απλοποίηση και η επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών.

(γ) Μετά τις γνωμοδοτήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών και τη διαμόρφωση του κειμένου της κατά περίπτωση απόφασης, η απόφαση περιφέρεται εκ νέου στις προηγούμενες υπηρεσίες, ώστε να επιβεβαιώσουν την ενσωμάτωση των αντίστοιχων γνωμοδοτήσεων (π.χ. έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και έγκρισης επέμβασης γραμμής μεταφοράς 400 kV).

Πρόταση: Αρμόδια να είναι μόνο η επισπεύδουσα υπηρεσία για το υπόψη θέμα, η οποία και θα εκδώσει την απόφαση έγκρισης.

(δ) Η μακρόχρονη διαδικασία αδειοδότησης για τη χρήση αιγιαλού και παραλίας οδηγεί σε λιγότερο επωφελείς λύσεις για το κοινωνικό σύνολο (π.χ. εγκατάσταση αερόψυκτου συμπυκνωτή, έναντι απευθείας υδροψυκτού, με συνέπεια τη συνολικά μειωμένη ισχύ και απόδοση της μονάδας).

Πρόταση: Απλοποίηση σχετικής αδειοδοτικής διαδικασίας.

(ε) Η τριμερής σύμβαση σύνδεσης με το σύστημα μεταφοράς μεταξύ παραγωγού Η/Ε, ΔΕΣΜΗΕ και ΔΕΗ, αποτελεί το μοναδικό επίσημο έγγραφο για τον καθορισμό μίας πλειάδας θεμάτων (κυρίως τεχνικών, νομικών και οικονομικών), αναφορικά με την ηλεκτρική διασύνδεση του σταθμού Η/Ε στο σύστημα. Επιπλέον, η αναπόφευκτη καθυστέρηση στην υπογραφή της δημιουργεί τεράστια προβλήματα στην ομαλή εξέλιξη της πορείας της επένδυσης. Επίσης, πολλά θέματα της τριμερούς αυτής σύμβασης, είτε δεν περιγράφονται, είτε περιγράφονται με ελλείψεις, δημιουργώντας θέματα διαφορετικής ερμηνείας. Στα αρνητικά, επίσης, αυτής της σύμβασης, είναι ότι ο ΔΕΣΜΗΕ εκχωρεί όλες σχεδόν τις υποχρεώσεις του στη ΔΕΗ, η ΔΕΗ έχει δικό της χρονοδιάγραμμα ενεργειών και διαδικασιών που δεν περιγράφεται πουθενά, ενώ για αρκετά επιμέρους θέματα δεν υπάρχουν οι τεχνικές προδιαγραφές.

Προτάσεις:

(i) Να αναμορφωθεί το τυποποιημένο σχέδιο της τριμερούς σύμβασης, μετά από διαβούλευση με τους ιδιώτες επενδυτές, προκειμένου να συμπληρωθούν ελλείψεις και να διευκρινιστούν οι ασάφειες.

(ii) Να βελτιωθεί η επικοινωνία ΔΕΗ και ΔΕΣΜΗΕ, αλλά και η εσωτερική επικοινωνία των αρμοδίων υπηρεσιών τους, με στόχο την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των σχετικών θεμάτων.

(στ) Δεν δίδεται νέα έγκριση επέμβασης σε περιοχές για τις οποίες έχει ήδη εκδοθεί έγκριση επέμβασης για διαφορετικό σκοπό, ακόμα και εάν υπάρχουν κοινά συμφέροντα ή η νέα έγκριση μπορεί να συνυπάρξει με την υφιστάμενη.

Πρόταση: Να τροποποιηθούν οι σχετικές ρυθμίσεις.

(ζ) Πρέπει να απλοποιηθεί η αδειοδοτική διαδικασία με την υιοθέτηση μικρών αλλαγών στη νομοθεσία (π.χ. να μην απαιτείται τροποποίηση της άδειας παραγωγής, όταν τροποποιούνται μη ουσιώδεις διατάξεις αυτής).

Πρόταση: Να εκδίδεται άδεια παραγωγής που να αναφέρει μόνο τα απολύτως απαραίτητα στοιχεία και με τρόπο που να παρέχει ευελιξία, ώστε να μην χρειάζονται τροποποιήσεις, όταν τροποποιηθεί η παραγόμενη ισχύς από την αναλυτική μελέτη του σταθμού εντός ενός εύλογου εύρους ισχύος, ή να μην απαιτείται τροποποίηση άδειας παραγωγής, όταν η έκταση του οικοπέδου μειώνεται.

(η) Ο εκάστοτε κύριος του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας καθίσταται κύριος των ακινήτων ή και εκτάσεων γης, επί των οποίων τοποθετείται εξοπλισμός έργων επέκτασης για τη σύνδεση νέων σταθμών στο σύστημα, ενώ θα ήταν αρκετό να υπάρχει δουλεία ή μίσθωση του ακινήτου, με υποχρέωση του κυρίου του σχετικού ακινήτου να μην συστήνει βάρη επί αυτού. Αλλά, ακόμα και αν κρίνεται αναγκαία η μεταβίβαση της κυριότητας του σχετικού ακινήτου στον κύριο του συστήματος, αυτό θα πρέπει να γίνεται με 2 προϋποθέσεις: (1) να χρησιμοποιεί ο κύριος του συστήματος το ακίνητο αυτό, μόνο για την εγκατάσταση και λειτουργία έργων

επέκτασης του συστήματος, και (2) αν για οποιοδήποτε λόγο πάψει ο κύριος του συστήματος να χρησιμοποιεί γι' αυτό το σκοπό το ακίνητο αυτό, θα υποχρεώνεται να το επαναμεταβιβάσει στον αρχικό του κύριο.

Πρόταση: Να τροποποιηθεί αντίστοιχα ο ΚΔΣΣΗΕ.

(θ) Εγκρίσεις αρχαιολογικών υπηρεσιών. Οι εγκρίσεις που δίδονται κατά τη φάση έκδοσης της ΑΕΠΟ, δεν καλύπτουν τον κύριο του έργου κατά τη φάση κατασκευής του.

Πρόταση: Οι εγκρίσεις κατά τη φάση της ΑΕΠΟ να θεωρούνται τελικές.

(ι) Για τις παρεκκλίσεις ύψους στα έργα, συνήθως οι υπηρεσίες της περιφέρειας αδυνατούν να εκδώσουν απόφαση εντός ορισμένου, εύλογου χρονικού διαστήματος.

Πρόταση: Να δίνεται η δυνατότητα αδειοδότησης και από το κεντρικό ΣΧΟΠ, όταν οι περιφερειακές υπηρεσίες αδυνατούν να δώσουν λύση εντός συγκεκριμένου χρόνου.

(κ) Αναγκαιότητα εφεδρικού καυσίμου (back up fuel). Δεν υφίσταται πλέον, θέτοντας όλες τις μονάδες της ΔΕΗ σε ψυχρή εφεδρεία και αποζημιώνοντας αυτές για το σκοπό αυτό.

Πρόταση: Να γίνει ανάλογη νομοθετική ρύθμιση.

(η) Εγκρίσεις δασαρχείων.

Πρόταση: Απλοποίηση διαδικασιών χαρακτηρισμού γης, κατά τα πρότυπα των έργων ΑΠΕ, σύμφωνα με το Ν.3851/2010.

(μ) Οι εγκρίσεις για τις ΓΜΥΤ δίνονται σημειακά και όχι εντός ζώνης δουλείας, με αποτέλεσμα σε περίπτωση π.χ. τεχνικών δυσκολιών, να απαιτείται η εκ νέου αδειοδότηση οποιωνδήποτε αλλαγών.

Πρόταση: Να τροποποιηθεί η σχετική ρύθμιση.

(ν) Ο χρόνος ισχύος της άδειας εγκατάστασης για θερμικούς σταθμούς είναι ιδιαίτερα μικρός. Αντί 2+2 έτη (που ισχύει σήμερα ακόμα και για τα έργα ΑΠΕ, τα οποία έχουν περίοδο υλοποίησης-κατασκευής 6 μήνες), να τροποποιηθεί σε 4+2 έτη, τουλάχιστον για τα θερμικά έργα.

Πρόταση: Να τροποποιηθεί η σχετική ρύθμιση.

04.2

Πρακτικές της Δημόσιας Διοίκησης

A. Έλλειψη σαφούς σχεδιασμού για τη χωροθέτηση θερμικών.

Πρόταση: Συμπλήρωση του χωροταξικού πλαισίου για τη βιομηχανία, περιλαμβάνοντας και περιοχές για εγκατάσταση θερμοηλεκτρικών σταθμών, αλλά και λοιπών ενεργειακών, βιομηχανικών επενδύσεων, π.χ. τερματικών σταθμών.

B. Συνέργιες με παρακείμενες βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Πρόταση: Να γίνει νομοθετική ρύθμιση που να διευκολύνει τις συνέργιες με παρακείμενες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, διότι η σημερινή νομοθεσία δημιουργεί περισσότερα αντικίνητρα προς τούτο.

05

Θέματα και (δυσ)λειτουργίες της αγοράς

05.1

Νομικά θέματα

A. Η ΔΕΗ κατέχει το 49% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΜΗΕ

Η αρχική πρόβλεψη του Ν. 2773/1999 ήταν το ποσοστό αυτό να μειώνεται ανάλογα με την είσοδο νέων εταιριών στην αγορά ηλεκτρισμού. Όμως, με το Ν. 3426/2005, η πρόβλεψη αυτή καταργήθηκε. Κατά συνέπεια, η ΔΕΗ παραμένει η μόνη μέτοχος του ΔΕΣΜΗΕ, εκτός του Δημοσίου (Ν. 3426/2005, Άρθρο 31).

Πρόταση: Νομοθετικές ρυθμίσεις, ώστε να γίνει δυνατή η συμμετοχή των ανεξάρτητων παραγωγών (π.χ. ΕΣΑΗ) στη μετοχική σύνθεση και στα όργανα διοίκησης του ΔΕΣΜΗΕ.

B. Μεγάλο μέρος του στελεχειακού δυναμικού του ΔΕΣΜΗΕ συνεχίζει να μισθοδοτείται από τη ΔΕΗ Α.Ε.

Πρόταση: Νομοθετικές ρυθμίσεις για την ουσιαστική ανεξαρτητοποίηση του ΔΕΣΜΗΕ από τη ΔΕΗ.

05.2

Θέματα ΚΔΣΣΗΕ

A. Απουσία ελέγχου τιμολογίων από το ΔΕΣΜΗΕ ή τη ΡΑΕ που αφορούν στην αγορά καυσίμων από τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να ελεγχθεί η ορθότητα των προσφορών στον ΗΕΠ των εν λόγω σταθμών (ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 46 παρ.3)

Πρόταση: Από την «Πέμπτη Ημέρα Αναφοράς», οι παραγωγοί θα πρέπει να υποχρεωθούν να καταθέτουν στη ΡΑΕ, σε τριμηνιαία βάση, υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου τους, σχετικά με το πραγματικό κόστος καυσίμου της κάθε μονάδας, η οποία θα συνοδεύεται από έκθεση που θα αποδεικνύει, μέσω επίσημων παραστατικών, τα πραγματικά κόστη καυσίμου και λοιπών στοιχείων μεταβλητού κόστους της μονάδας, τις σχετικές καμπύλες κατανάλωσης και το κόστος ευκαιρίας δικαιωμάτων εκπομπών CO₂, ώστε να τεκμηριώνονται επαρκώς τα κόστη που χρησιμοποιήθηκαν στις προσφορές (Πρόταση και του ΕΣΑΗ).

B. Η δήλωση τεχνικοοικονομικών στοιχείων δεν περιλαμβάνει το κόστος για την απόκτηση δικαιωμάτων εκπομπής CO₂.

Κατά συνέπεια, οι προσφορές των μονάδων δεν αντανακλούν το πλήρες μεταβλητό κόστος τους (ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 44, παρ. 1).

Πρόταση: Ο πίνακας Β του άρθρου 44.1 του ΚΔΣΣΗΕ να τροποποιηθεί, ώστε να περιλαμβάνει ρητά το κόστος

ευκαιρίας δικαιωμάτων εκπομπών CO₂. Αντίστοιχη πρόβλεψη και εξειδίκευση να υπάρξει και στο σχετικό Εγχειρίδιο (πρόταση και του ΕΣΑΗ).

Γ. Ο ΔΕΣΜΗ και η ΡΑΕ δεν ελέγχουν τη διαθέσιμη ισχύ που δηλώνουν οι μονάδες, κατά τη συμμετοχή τους στον ΗΕΠ.

Έτσι, οι λιγνιτικές μονάδες δηλώνουν συστηματικά κατά τον ΗΕΠ, μεγαλύτερη διαθέσιμη ισχύ από αυτή που πραγματικά παράγουν την επόμενη ημέρα. Κατά συνέπεια, η πρόβλεψη ΟΤΣ είναι χαμηλότερη από την εκ των υστέρων διαμορφούμενη ΟΤΣ. Συνεπώς, μετά την «Πέμπτη Ημέρα Αναφοράς», η (μοναδική) ΟΤΣ θα υπολογίζεται, κατά την προηγούμενη ημέρα, χαμηλότερα από ό,τι θα έπρεπε να είναι (ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 44, παρ 1).

Πρόταση: Οποιοδήποτε στοιχείο της προσφοράς έγχυσης ή της δήλωσης διαθεσιμότητας τροποποιείται μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, θα πρέπει να τεκμηριώνεται με την κατάθεση επαρκών αποδεικτικών στοιχείων στο ΔΕΣΜΗΕ και στη ΡΑΕ, ως προς τις αιτίες που μια τέτοια αλλαγή ήταν αναπόφευκτη και ξαφνική (για παράδειγμα αποδείξεις σχετικά με την ξαφνική βλάβη μονάδας, διακοπή τροφοδοσίας καυσίμου, κλπ.) Οι όποιες τέτοιες αλλαγές θα πρέπει να γίνονται στο πλαίσιο της διαφάνειας και για το λόγο αυτό θα πρέπει να δημοσιεύονται (για παράδειγμα στην ιστοσελίδα του ΔΕΣΜΗΕ), το αργότερο με μια ημέρα καθυστέρηση. Ενδεχομένως, η δημιουργία στην πλατφόρμα του ΔΕΣΜΗΕ σχετικού τύπου, όπου θα κατατίθενται οι σχετικές δηλώσεις, τροποποιήσεις, κλπ, έτσι ώστε να είναι προσβάσιμες σε πραγματικό χρόνο από όλους τους συμμετέχοντες, να αποτελούσε τεκμήριο διαφάνειας (πρόταση και του ΕΣΑΗ).

Δ. Η ΡΑΕ κι ο ΔΕΣΜΗΕ δεν ελέγχουν ενδελεχώς τις δηλώσεις διαχείρισης υδάτινων πόρων που υποβάλλει η ΔΕΗ για τους Υ/Η σταθμούς.

(α) Αποτέλεσμα της έλλειψης ελέγχου είναι το γεγονός ότι πάνω από το 90% της παραγόμενης ενέργειας από Υ/Η σταθμούς προσφέρεται στον ΗΕΠ ως «υποχρεωτικά νερά». Κατά συνέπεια, η ποσότητα αυτή δεν ορίζει την ΟΤΣ και μειώνει σημαντικά την υπολογιζόμενη ΟΤΣ (ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 28).

Προτάσεις:

(i) Πρωτογενή στοιχεία, σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής νερού, άρδευσης, αποφυγής υπερχηλίδσεων και οικολογικής παροχής, θα πρέπει να υποβάλλονται από τη ΔΕΗ στο ΔΕΣΜΗΕ, στην αρχή κάθε εβδομάδας και να δημοσιεύονται. Αυτά τα στοιχεία δεν θα πρέπει να είναι στη μορφή ωριαίων προγραμμάτων παραγωγής, όπως είναι σήμερα. Αντίθετα, θα πρέπει να έχουν τη μορφή όγκων νερού και να περιλαμβάνουν τα μέγιστα χρονικά διαστήματα, εντός των οποίων οι περιφέρειες (ή όποιες άλλες αρχές έχουν την ευθύνη) επιβάλλουν την απελευθέρωση των αντίστοιχων ποσοτήτων. (Για παράδειγμα, 1.000 κυβικά μέτρα από το φράγμα Χ κατά τις ημέρες Α, Β ή Γ). Οι όποιες μεταβολές θα πρέπει να δημοσιεύονται, αμέσως μόλις γίνεται γνωστό στη ΔΕΗ ότι η κατάσταση έχει αλλάξει. Αυτές οι μεταβολές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τους νέους όγκους νερού και τα μέγιστα χρονικά διαστήματα και θα πρέπει να συνοδεύονται από αποδείξεις έγκρισης των σχετικών μεταβολών.

(ii) Στη διάρκεια κάθε ώρας, κατά την οποία χρησιμοποιούνται Υ/Η σταθμοί για παραγωγή ενέργειας (υποχρεωτικά ή μη), καθώς και για την παροχή εφεδρειών, η τιμή κατά την αντίστοιχη ώρα θα πρέπει να είναι τουλάχιστον η τιμή μεταβλητού κόστους των Υ/Η σταθμών, όπως αυτή υπολογίζεται από τη ΡΑΕ, βάσει του άρθρου 44, παρ. 4 του ΚΔΣΣΗΕ (τόσο για τον υπολογισμό της ΟΤΣ στον ΗΕΠ, όσο και για τον υπολογισμό της Οριακής Τιμής Αποκλίσεων, όπως ορίζεται στον ΚΔΣΣΗΕ). Αυτός ο κανόνας θα πρέπει να εκφραστεί ως εξής:

Η ΟΤΣ, μετά την «Πέμπτη Ημέρα Αναφοράς», πρέπει να ισούται με το μέγιστο μεταξύ:

1. της ΟΤΣ, όπως υπολογίζεται με βάση τον ΚΔΣΣΗΕ που ισχύει (δηλαδή με τους ισχύοντες κανόνες υποβολής προσφορών, προγραμματισμού Υ/Η μονάδων και επίλυσης του ΗΕΠ), και
2. της οριζόμενης από τη ΡΑΕ (βάσει του άρθρου 44, παρ. 4 του ΚΔΣΣΗΕ) τιμής μεταβλητού κόστους Υ/Η.

Πρόταση: Ο παραπάνω κανόνας θα πρέπει να ισχύει, έως ότου υιοθετηθεί, η βέλτιστη διεθνής πρακτική για την τιμολόγηση των Υ/Η (πρόταση και του ΕΣΑΗ).

Ε. Η επίλυση του ΗΕΠ είναι ουσιαστικά η επίλυση τριών αγορών ταυτόχρονα

Της αγοράς ενέργειας, της αγοράς πρωτεύουσας εφεδρείας και της αγοράς δευτερεύουσας εφεδρείας. Με τον τρόπο αυτό, στη διάρκεια πολλών ωρών ημερησίως, παρόλο που χρησιμοποιούνται μη υποχρεωτικά νερά, δεν ορίζεται η ΟΤΣ τουλάχιστον στα 53 €/MWh (κατώτερη διοικητικά οριζόμενη προσφορά για ενέργεια

από μη υποχρεωτικά νερά). Αυτό συμβαίνει, επειδή τα μη υποχρεωτικά νερά χρησιμοποιούνται εκείνες τις ώρες, ώστε οι αντίστοιχες Υ/Η μονάδες να είναι σε θέση να παράσχουν δευτερεύουσα εφεδρεία. Κατά συνέπεια, η ΟΤΣ υπολογίζεται σε χαμηλότερα επίπεδα (ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 56, παρ. 1, περ. Β).

Προτάσεις:

- (i) Ξεχωριστή επίλυση αγοράς ενέργειας και αγορών εφεδρείας.
- (ii) Να μην λαμβάνεται υπόψη ο περιορισμός της Τεχνικά Ελάχιστης Παραγωγής (όπως ορίζεται στον ΚΔΣΣΗΕ) στην επίλυση του ΗΕΠ (πρόταση και του ΕΣΑΗ).

ΣΤ. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 59, παρ. 2, περ. Β.3

Όταν το κόστος αποσυγχρονισμού μιας μονάδας λαμβάνεται υπόψη σε μια 24ωρη βελτιστοποίηση (όπως είναι ο ΗΕΠ), τότε αποτρέπει αρκετές φορές την απένταξη λιγνιτικών μονάδων, λόγω του υψηλού τους κόστους αποσυγχρονισμού.

Πρόταση: Να τροποποιηθεί αντίστοιχα ο ΚΔΣΣΗΕ.

Ζ. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 77, παρ. 2, περ. Β

Οι μεγάλες αποκλίσεις που παρατηρούνται μεταξύ ΗΕΠ και κατανομής δείχνουν ότι ο ΔΕΣΜΗΕ δεν ελαχιστοποιεί τις δαπάνες για ενέργεια και εφεδρεία, κατά την κατάρτιση του προγράμματος κατανομής.

Πρόταση: Να τροποποιηθεί αντίστοιχα ο ΚΔΣΣΗΕ.

Η. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 125, παρ. 1

Ενώ η πρωτεύουσα εφεδρεία προσφέρεται αυτόματα από όλες τις μονάδες, ο ΔΕΣΜΗΕ πληρώνει (μετά την «Πέμπτη Ημέρα Αναφοράς») μόνο τις μονάδες που επιλέχθηκαν από τον ΗΕΠ για πρωτεύουσα εφεδρεία.

Πρόταση: Όπως έχει ήδη επισημανθεί και από τη ΡΑΕ, η δημιουργία αγοράς επικουρικών υπηρεσιών, αποτελεί ζήτημα άμεσης προτεραιότητας (πρόταση και του ΕΣΑΗ).

Θ. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 57

Η τριτεύουσα εφεδρεία (σε αντίθεση με την πρωτεύουσα) δεν περιλαμβάνεται ως προϊόν στην επίλυση του ΗΕΠ και δεν αμείβεται η παροχή της.

Πρόταση: Όπως έχει ήδη επισημανθεί και από τη ΡΑΕ, η δημιουργία αγοράς επικουρικών υπηρεσιών, αποτελεί ζήτημα άμεσης προτεραιότητας (πρόταση και του ΕΣΑΗ).

Ι. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 223, παρ.7

Όταν ο Συντελεστής Επάρκειας Δυναμικού Παραγωγής (όπως ορίζεται στον ΚΔΣΣΗΕ) είναι μικρότερος της μονάδας (1), τότε ουσιαστικά μειώνεται η αξία των ΑΔΙ που κατέχουν οι παραγωγοί.

Πρόταση: Δημιουργία νέου μηχανισμού για τη διασφάλιση επάρκειας ισχύος.

Κ. Υ/Α Δ5/ΗΛ/Β/Φ1/1574, ΦΕΚ Β 130/2006

Για το μεταβατικό μηχανισμό επάρκειας ισχύος το μοναδιαίο τίμημα ΑΔΙ ορίστηκε αυθαίρετα στις 35.000 €/ΜW ετησίως. Η τιμή αυτή δεν έχει επικαιροποιηθεί από το 2006.

Πρόταση: Δημιουργία νέου μηχανισμού για τη διασφάλιση επάρκειας ισχύος.

Λ. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 275

Δεν γίνεται αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά των μονάδων συμπαραγωγής.

Πρόταση: Αλληλαγή του ΚΔΣΣΗΕ στα πλαίσια της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας για την αναγνώριση της τεχνολογίας συμπαραγωγής.

Μ. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρα 284 και 285

Η τροποποίηση του προγράμματος συντήρησης μιας μονάδας αντιμετωπίζεται με αρκετή ελαστικότητα και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για χειραγώγηση της αγοράς.

Πρόταση: Αυστηρότερος έλεγχος από το ΔΕΣΜΗΕ στη σύνταξη και αλλαγή των προγραμμάτων συντήρησης από τους παραγωγούς. Ο ΔΕΣΜΗΕ να δημοσιεύει την αιτιολόγηση, όταν υπάρχει αλλαγή στο πρόγραμμα συντήρησης.

Ν. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρα 212, παρ.4 και 313, παρ. 5

Δεν υπάρχει διαφάνεια στη διαχείριση των εσόδων του ΔΕΣΜΗΕ από τις δημοπρασίες. Δεν δημοσιεύονται απολογιστικές εκθέσεις για τη διαχείριση των εσόδων αυτών.

Πρόταση: Έλεγχος από ΡΑΕ και ΥΠΕΚΑ της διαχείρισης των εσόδων αυτών. Τα έσοδα αυτά δεν θα πρέπει να επιστρέφουν με οποιοδήποτε τρόπο σε κάποιους από τους συμμετέχοντες στις δημοπρασίες, γιατί έτσι νοθεύεται ο ανταγωνισμός στις δημοπρασίες δικαιωμάτων μεταφοράς.

Ξ. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 315

Οι εξαιρέσεις και η αιτιολογική έκθεση που τις συνοδεύει θα πρέπει να είναι άμεσα προσβάσιμες στους συμμετέχοντες (π.χ. μέσω της πλατφόρμας του ΔΕΣΜΗΕ).

Ο. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 27, παρ.1

Οι προσφορές έγχυσης για εισαγωγές μπορούν να γίνουν και με μηδενική τιμή. Με τον τρόπο αυτό έχουν προτεραιότητα έναντι των προσφορών έγχυσης μονάδων παραγωγής.

Πρόταση: Θέσπιση διοικητικά οριζόμενης κατώτατης τιμής, διαφορετικής από το μηδέν, για τις προσφορές από εισαγωγές. Η τιμή αυτή θα πρέπει, είτε να συνδέεται με κάποιο δείκτη, είτε να αντανakηλά κάποιο ευκαιριακό κόστος. Σε κάθε περίπτωση, το θέμα της τιμής στις προσφορές των εισαγωγών είναι αρκετά πολύπλοκο, καθώς πέραν του προσδιορισμού, το κόστος περιλαμβάνει και τη διαδικασία κατανομής (dispatching) σε τουλάχιστον δύο χώρες.

Π. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρα 202, 203, 206 και 207

Μετά την «Πέμπτη Ημέρα Αναφοράς», οι εξαγωγές θα επιβαρύνονται, με το άγνωστο εκ των προτέρων, κόστος των λογαριασμών προσαύξησης.

Πρόταση: Να συνεχίσουν οι εξαγωγές να απαλλάσσονται από το κόστος των λογαριασμών προσαύξησης και μετά την «Πέμπτη Ημέρα Αναφοράς».

Τελικές προτάσεις της ΡΑΕ αναφορικά με την επανεξέταση των βασικών ρυθμιστικών μέτρων και κανόνων που διέπουν τη λειτουργία της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕ κάλεσε τους συμμετέχοντες στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σε δημόσια διαβούλευση δύο φάσεων, με υποβολή των προτάσεών τους στα ακόλουθα τρία ζητήματα:

- (1) το κατώτερο όριο προσφοράς ενέργειας στον ΗΕΠ,
- (2) τα κίνητρα ή /και αντικίνητρα που επιβάλλονται στους συμμετέχοντες, έτσι ώστε να τους ωθούν στην υποβολή επακριβών προσφορών έγχυσης και δηλώσεων φορτίου, και
- (3) τα μέτρα που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

Μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης και την επεξεργασία των προτάσεων των φορέων, η ΡΑΕ ανακοίνωσε τις τελικές προτάσεις της στις 27/09/2010, οι οποίες κινούνται στο πλαίσιο των προτάσεων των φορέων. Η σχετική απόφαση του ΥΠΕΚΑ για την τροποποίηση του ΚΔΣΣΗΕ υπογράφηκε στις 29/09/2010.

06

Θέματα Προμήθειας και υποδομών διανομής / Διαχωρισμός δραστηριοτήτων

06.1

Δίκτυο διανομής

A. Δεν έχει δημιουργηθεί ο ανεξάρτητος διαχειριστής του δικτύου διανομής,

που προβλέπεται από το νόμο: άρθρα 13-15 και 17 της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ, άρθρο 22 του Ν. 2773/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του Ν. 3426/2005. Ειδικότερα, σύμφωνα με την πρόβλεψη του εθνικού νομοθέτη, μέχρι την 1.7.2007 θα έπρεπε ο ΔΕΣΜΗΕ να έχει αναλάβει τις αρμοδιότητες και του διαχειριστή του δικτύου, μετονομαζόμενος σε «Διαχειριστή Ελληνικού Συστήματος και Δικτύου Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» (ΔΕΣΔΗΕ Α.Ε.) και να έχει λάβει σχετική άδεια από το αρμόδιο Υπουργείο.

B. Καθήκοντα διαχειριστή δικτύου συνεχίζει να ασκεί η ΔΕΗ (Γενική Διεύθυνση Διανομής)

Στο πλαίσιο του 3ου πακέτου απελευθέρωσης (βλ. ιδίως Οδηγία 2009/72/ΕΚ), το μείζον πρόβλημα της ολοκλήρωσης του «αποτελεσματικού» (κατά την υιοθετούμενη στη νέα Οδηγία ορολογία) διαχωρισμού των δικτύων από τις δραστηριότητες παραγωγής και προμήθειας, αναγνωρίζεται ότι δεν αντιμετωπίστηκε κατάλληλα από τις διατάξεις της καταργούμενης Οδηγίας, και προς τούτο θεσπίζεται ένα νέο πλαίσιο κανόνων. Λαμβάνοντας δε υπόψη την ανάγκη αναδιάρθρωσης των σχετικών επιχειρήσεων, τονίζεται ότι «πρέπει να δοθεί, στα κράτη μέλη που αποφασίζουν να εφαρμόσουν διαχωρισμό ιδιοκτησίας, πρόσθετος χρόνος για να εφαρμόσουν τις σχετικές διατάξεις.» Το άρθρο 9 της εν λόγω Οδηγίας θέτει ως ορόσημο για την εφαρμογή (στην πράξη) των σχετικών ρυθμίσεων, την 3η Μαρτίου 2012.

Γ. Δεν έχει θεσπισθεί ο κώδικας διαχείρισης του δικτύου διανομής ο οποίος θα διασφαλίζει την ανεξαρτησία του διαχειριστή του δικτύου, ούτε οι κώδικες δεοντολογίας

Σχέδιο για τον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου (ΚΔΔ) καταρτίσθηκε από τη ΡΑΕ και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση τον Ιούλιο του 2008. Οι βασικοί λόγοι που δεν έχουν επιτρέψει μέχρι σήμερα το διαχωρισμό του διαχειριστή δικτύου και την κατάρτιση ΚΔΔ, όπως αναγνωρίζονται από τη ΔΕΗ και τη ΡΑΕ, συνοψίζονται στους ακόλουθους:

- (α) Διάχυση της ευθύνης μεταξύ των φορέων του δικτύου για τις πλέον κρίσιμες λειτουργίες της διανομής. Ο «ΔΕΣΔΗΕ» δεν έχει υπό τον άμεσο έλεγχό του την ανάπτυξη, συντήρηση και καθημερινή λειτουργία του δικτύου (αρμόδιος είναι ο κύριος του δικτύου).
- (β) Αύξηση της γραφειοκρατίας και πρόσθετο διαχειριστικό κόστος για τους φορείς του δικτύου, λόγω της ανάγκης εποπτείας και ελέγχου της δραστηριότητας του κυρίου από τους διαχειριστές του δικτύου, λαμβάνοντας υπόψη και την πρόβλεψη για σύναψη και σχετικών συμβάσεων μεταξύ τους. Η δραστηριότητα της διανομής παρουσιάζει ιδιαιτερότητες σε σύγκριση με τη δραστηριότητα της μεταφοράς, καθώς είναι πολύ διασπαρμένη γεωγραφικά, απασχολείται σε αυτήν μεγάλο πλήθος εργαζομένων (7.400 εργαζόμενοι εν συγκρίσει προς τους 220 εργαζομένους στο ΔΕΣΜΗΕ, γεγονός που θα επέβαλε τη μετακίνηση σημαντικού αριθμού προσωπικού από τον κύριο του δικτύου στο διαχειριστή) και περιλαμβάνει μεγάλη ποικιλία επιμέρους δραστηριοτήτων και

τεχνολογιών. Κατά συνέπεια, η επαρκής πληροφόρηση του διαχειριστή του δικτύου διανομής από τον κύριο του δικτύου και η αποτελεσματική άσκηση εποπτείας από αυτόν να καθίστανται πρακτικά αδύνατες, ενώ ο δυϊσμός του επιλεγέντος μοντέλου θεωρήθηκε ότι θα εισάγει πρόσθετη γραφειοκρατία, πολυπλοκότητα στον χειρισμό των καθημερινών υποθέσεων, αλλά και επιπλέον μη αναγκαίο κόστος.

(γ) Ασυμμετρία, τόσο μεταξύ των κινήτρων που παρέχονται στον κύριο και στους διαχειριστές του δικτύου, όσο και μεταξύ των κριτηρίων, βάσει των οποίων οι φορείς αυτοί λαμβάνουν τις σχετικές αποφάσεις και λειτουργούν.

Δ. Παρεμπόδιση εφαρμογής πραγματικού λειτουργικού διαχωρισμού, ανάπτυξης νοοτροπίας ανεξάρτητης επιχείρησης, καθώς και αυτονομίας της μονοπωλιακής δραστηριότητας των δικτύων.

Πρόταση: Ολοκλήρωση από ΠΑΕ και ΥΠΕΚΑ της διαδικασίας έκδοσης του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου, που είχε ξεκινήσει τον Ιούλιο 2008.

Ε. Υποχρέωση τήρησης χωριστών λογαριασμών

Όσον αφορά στην υποχρέωση τήρησης χωριστών λογαριασμών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του Ν.2773/1999, η ΠΑΕ, με την υπ' αριθμ. 86/2007 απόφασή της, ενέκρινε τη μεθοδολογία κατάρτισης διαχωρισμένων οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΗ. Οι λογιστικά διαχωρισμένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης δημοσιοποιούνται από τη χρήση του 2007 και περιλαμβάνουν ισολογισμό και καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης, χωριστά για τη δραστηριότητα διαχείρισης του δικτύου διανομής, την οποία ασκεί προσωρινά η επιχείρηση, τη δραστηριότητα της κυριότητας του δικτύου, καθώς και διακριτά για το διασυνδεδεμένο δίκτυο και το δίκτυο των μη διασυνδεδεμένων νησιών. Στην πραγματικότητα, ο διαχωρισμός που έχει λάβει χώρα είναι μόνο εικονικός, με αποτέλεσμα να εξακολουθούν να υφίστανται φαινόμενα σταυροειδών επιδοτήσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας της ΔΕΗ.

ΣΤ. Δεν υπάρχει ακόμα κώδικας διαχείρισης των μη διασυνδεδεμένων νησιών

Έναρξη δημόσιας διαβούλευσης από τη ΠΑΕ για τον Κώδικα μη διασυνδεδεμένων νησιών στις 06/08/2010.

Ζ. Ο διαχειριστής του δικτύου διανομής είναι η Γενική Διεύθυνση Διανομής της ΔΕΗ

Η Γενική Διεύθυνση Διανομής δεν έχει καταστεί ακόμα λειτουργικά ανεξάρτητη από τη ΔΕΗ, ώστε να παρέχει ισότιμη πρόσβαση στο δίκτυο σε όλους τους ενδιαφερόμενους.

Πρόταση: Λειτουργικός και νομικός διαχωρισμός της διαχείρισης του δικτύου από τη ΔΕΗ.

06.2

Θέματα Προμήθειας

Α. Στον τομέα της προμήθειας, βασικό πρόβλημα εξακολουθούν να αποτελούν τα ρυθμιζόμενα (ή κεκαλυμμένα ρυθμιζόμενα) τιμολόγια της ΔΕΗ, η οποία εξακολουθεί, ως σήμερα, να κατέχει στον τομέα αυτό υπερδεσπόζουσα θέση.

Πέραν των θεσμοθετημένων ΥΚΩ για αφενός τους κατοίκους των μη διασυνδεδεμένων νησιών και αφετέρου για οικογένειες με περισσότερα από τρία τέκνα, παραδοσιακά, και για λόγους άσκησης κοινωνικής πολιτικής, διάφορες άλλες ομάδες πληθυσμού (και επιχειρήσεις) πληρώνουν τιμολόγια ρεύματος, τα οποία δεν αντανακλούν το πραγματικό κόστος για την παραγωγή, μεταφορά και διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας. Τα τιμολόγια αυτά δεν ακολουθούν τις διακυμάνσεις στο κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και, κατά συνέπεια, τις διακυμάνσεις

στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρισμού (ΗΕΠ). Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο έλεγχος των ρυθμιζόμενων τιμολογίων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εστιάσει κατ'αρχήν στα ρυθμιζόμενα τιμολόγια των επιχειρήσεων και όχι στα οικιακά τιμολόγια.

Β. Με την υπουργική απόφαση Δ5/ΗΛ/ΒΦ29/23860/30.11.2007 (ΦΕΚ Β 2332/7.12.07),

στην οποία περιγράφεται η μέθοδος που πρέπει να χρησιμοποιεί η ΔΕΗ, για τον υπολογισμό των τιμολογίων προς τους τελικούς χρήστες και των αντίστοιχων ανώτατων ορίων MWh για όλους τους μη οικιακούς πελάτες, οι οποίοι έχουν σύνδεση μέσης και χαμηλής τάσης, **προβλέπεται ότι οι πελάτες που συνδέονται στην υψηλή τάση, μπορούν να διαπραγματεύονται τα τιμολόγια τους με τη ΔΕΗ, όπως προφανώς μπορούν να κάνουν και με άλλους προμηθευτές.** Επίσης, όπως και κάθε καταναλωτής, οι πελάτες υψηλής τάσης μπορούν να αγοράζουν απευθείας από τη χονδρεμπορική αγορά, εφόσον κρίνουν ότι αυτό είναι επωφελές για τους ίδιους. Το πρότυπο της χονδρεμπορικής αγοράς που έχει υιοθετηθεί, προβλέπει την υποχρεωτική συμμετοχή, τόσο των παραγωγών, όσο και των προμηθευτών στον ΗΕΠ, αναφορικά με τη φυσική παράδοση του προϊόντος. Σε κάθε περίπτωση, συναλλαγές με οικονομικό περιεχόμενο, χωρίς δέσμευση φυσικής παράδοσης, μπορούν να συνάπτονται ελεύθερα μεταξύ των παραγωγών και των προμηθευτών, με όρους και προϋποθέσεις που συμφωνούνται μεταξύ τους. Στην πράξη τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται.

Γ. Η ΡΑΕ έχει θέσει σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο νέου Κώδικα Προμήθειας (ΚΠ).

Στο σχέδιο Κώδικα Προμήθειας δεν περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για το τελευταίο καταφύγιο, ούτε αναφορές σχετικά με την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών προμήθειας.

Δ. Υφίστανται μονοπωλιακές χρεώσεις τιμολογίων

Ε. Τα τιμολόγια της ΔΕΗ παραμένουν ρυθμιζόμενα και δεν αντανακλούν το πραγματικό κόστος για την παραγωγή, μεταφορά και διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα τιμολόγια αυτά δεν ακολουθούν τις διακυμάνσεις στο κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και κατά συνέπεια τις διακυμάνσεις στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρισμού (ΗΕΠ).

Πρόταση: Τιμολόγια της ΔΕΗ που θα αντανακλούν τουλάχιστον το κόστος σε κάθε κατηγορία πελατών.

ΣΤ. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 163, παρ. 1, περ. Γ

Δεν επιτρέπεται η εκπροσώπηση μετρητή από έναν προμηθευτή, με διαφορετικά ποσοστά εκπροσώπησης κάθε ώρα, κατά τη διάρκεια ενός 24ώρου.

Πρόταση: Κατάργηση του περιορισμού για ποσοστό εκπροσώπησης στη διάρκεια ενός 24ώρου, για όλους τους πελάτες με ωριαίο μετρητή, με δυνατότητα τηλεμέτρησης.

Ζ. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 223

Το κόστος για τα ΑΔΙ δεν είναι γνωστό στους προμηθευτές παρά μόνο απολογιστικά, μετά το τέλος κάθε «έτους αξιολογίας».

Πρόταση: Αλλαγή του μηχανισμού για τη διασφάλιση επάρκειας ισχύος.

Η. ΚΔΣΣΗΕ, Άρθρο 307

Ο τρόπος υπολογισμού της χρέωσης χρήσης συστήματος δεν επιμερίζει το κόστος στη διάρκεια ενός έτους και μπορεί να οδηγήσει σε δυσανάλογη χρέωση του προμηθευτή, που εκπροσωπεί το μετρητή, στις ώρες θερινής και /ή χειμερινής αιχμής.

Πρόταση: Αλλαγή του τρόπου χρέωσης για τη χρήση συστήματος. Η νέα μέθοδος θα πρέπει να κατανέμει το κόστος χρήσης τουλάχιστον σε μηνιαίο επίπεδο.

07

Θέματα κατανομής ρύπων για θερμικά

07.1

Νομικά θέματα/ Νομοθετικό Πλαίσιο

A. Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2003 (L275/25.10.03) για τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

Με την ΚΥΑ 54409/2632/2004 (ΦΕΚ 1931Β') ενσωματώθηκε η Οδηγία 2003/87/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο και καθορίστηκε η λειτουργία του συστήματος στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την ΚΥΑ, αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του συστήματος ορίζεται το ΥΠΕΚΑ και συγκεκριμένα το Γραφείο Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (Γ.Ε.Δ.Ε.).

B. Οδηγία 2009/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 για τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ,

με στόχο τη βελτίωση και την επέκταση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Κοινότητας (περίοδος εφαρμογής μετά το έτος 2013).

Γ. Οδηγία 2004/101/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2004 για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ,

σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας, όσον αφορά στους μηχανισμούς έργων του πρωτοκόλλου του Κιότο. Η εν λόγω Οδηγία έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 9267/468/2007 ΦΕΚ 286/ Β'.

Δ. ΚΥΑ 54409/2632/2004 (ΦΕΚ Β 1931)

Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/87/ΕΚ «σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της Οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου», του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2003 και άλλες διατάξεις.

07.2

Προσδιορισμός πιθανών στρεβλώσεων, προβλημάτων και προτάσεις

A. Δεν είναι σαφής ο ακριβής τρόπος υπολογισμού των δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων ανά εγκατάσταση, κατά την περίοδο 2008-2012.

Το ΥΠΕΚΑ στο Εθνικό Σχέδιο Κατανομής παραθέτει μια μαθηματική εξίσωση, δίχως αποσαφήνιση του τρόπου

υπολογισμού της κατανομής δικαιωμάτων ανά δραστηριότητα. Είναι επίσης αμφίβολο, εάν έχει εκδοθεί εγκύκλιος εφαρμογής από το ΥΠΕΚΑ.

Πρόταση: Έστω και αν το Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων βρίσκεται ήδη σε ισχύ για την περίοδο 2008-2012, είναι σημαντικό να επισημανθούν οι εν λόγω ελλείψεις στο ΥΠΕΚΑ και να ζητηθεί επεξήγηση του τρόπου υπολογισμού των δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων.

Β. Η κατανομή δικαιωμάτων ρύπων στις νεοεισερχόμενες εγκαταστάσεις κατά την περίοδο 2008-2012 πραγματοποιείται στη βάση "first come first served"

Δεν είναι γνωστός ο ακριβής αριθμός των δικαιωμάτων εκπομπής που είναι διαθέσιμα στην αποθήκη νεοεισερχόμενων εγκαταστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη ότι από το 2008 μέχρι σήμερα έχουν ενταχθεί νέες εγκαταστάσεις στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων.

Πρόταση: Λαμβάνοντας υπόψη τον ανταγωνισμό, πρέπει να διασφαλιστεί η επάρκεια δικαιωμάτων για τις νέες θερμικές μονάδες, οι οποίες αναμένεται να ενταχθούν στο σύστημα πριν από το τέλος του 2012.

Γ. Το Εθνικό Σχέδιο Κατανομής δεν προσδιορίζει τον τρόπο κατανομής δικαιωμάτων σε νεοεισερχόμενες εγκαταστάσεις που θα λειτουργούν σε συνεχή βάση

Ενώ για νεοεισερχόμενες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ο υπολογισμός των δωρεάν δικαιωμάτων ρύπων πραγματοποιείται βάσει ειδικού μαθηματικού τύπου, λαμβάνοντας υπόψη 5.000 ώρες λειτουργίας κατ' έτος σε συνθήκες πλήρους φόρτισης, χωρίς να συνυπολογίζει τις πραγματικές ώρες λειτουργίας.

Πρόταση: Λαμβάνοντας υπόψη τη μη έκδοση της εγκυκλίου εφαρμογής για νεοεισερχόμενες εγκαταστάσεις, πρέπει να δοθούν διευκρινίσεις και κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με το καθεστώς που διέπει τις μονάδες που λειτουργούν σε συνεχή βάση.

Δ. Καθυστερήσεις στην έκδοση της σχετικής εγκυκλίου εφαρμογής και στη διείσδυση των μηχανισμών στην Ελλάδα

Ενώ η Κοινοτική Οδηγία 2004/101/ΕΚ αναφορικά με την εισαγωγή των ευέλικτων μηχανισμών του Πρωτοκόλλου του Κιότο (Joint Implementation Mechanism, Clean Development Mechanism) έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με την έκδοση ΚΥΑ, ωστόσο επισημαίνεται ότι δεν έχει ακόμα εκδοθεί η εγκύκλιος εφαρμογής των εν λόγω μηχανισμών.

Λαμβάνοντας υπόψη τον ευεργετικό χαρακτήρα των μηχανισμών αυτών σε επιχειρήσεις, οι οποίες υποχρεούνται σε αγορά δικαιωμάτων, η καθυστερημένη διείσδυση των μηχανισμών στην Ελλάδα, καθώς και η έλλειψη σχετικής εμπειρίας εφαρμογής τους, στερεί από τις επιχειρήσεις τη δυνατότητα απόκτησης επιπλέον δικαιωμάτων εκπομπής λόγω της υλοποίησης έργων μείωσης των εκπομπών.

Πρόταση: Έκδοση της εγκυκλίου εφαρμογής των εν λόγω ευέλικτων μηχανισμών από το ΥΠΕΚΑ και εφαρμογή πλαισίου για την προώθηση αντιρροπαντικών έργων και επενδύσεων μείωσης εκπομπών από επιχειρήσεις, με σκοπό την απόκτηση πιστωτικών δικαιωμάτων ρύπων.

Ε. Δεν υφίσταται εθνική πολιτική και στρατηγική για παροχή κινήτρων σε εγκαταστάσεις, που εξοικονομούν πρωτογενή ενέργεια και αντιστοίχως συμβάλλουν στη μείωση εκπομπών CO₂ σε εθνικό επίπεδο.

Πρόταση: Ενόψει της ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2009/29/ΕΚ για την εφαρμογή του μηχανισμού εμπορίας δικαιωμάτων ρύπων την περίοδο 2013-2020 και λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές δαπάνες που θα υποχρεωθούν να καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για αγορά δικαιωμάτων, είναι σημαντική η κατάρτιση και εφαρμογή εθνικών δράσεων και στρατηγικών, με σκοπό την παροχή κινήτρων σε παραγωγικές εγκαταστάσεις και δραστηριότητες, οι οποίες θα επιφέρουν σημαντικές μειώσεις σε ρύπους, αλλά και σημαντικά ποσοστά εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (incentivation).

Επιπτώσεις 3^{ου} πακέτου απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρισμού

08.1

Νομικά θέματα /Νομοθετικό Πλαίσιο

A. Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ.

B. Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.

Γ. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 713/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για την ίδρυση Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας.

Δ. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003.

Ε. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005.

08.2

Ρυθμιστικά θέματα

A. Διαχωρισμός συστήματος μεταφοράς

Πρώτη λύση: Πλήρης ιδιοκτησιακός διαχωρισμός

- Ιδιοκτήτης και διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν επιτρέπεται να ελέγχει άμεσα ή έμμεσα επιχειρήσεις παραγωγής ή / και προμήθειας (ή να ελέγχεται από αυτές).
- Παράλληλη συμμετοχή στο διαχειριστή και σε εταιρία παραγωγής ή / και προμήθειας είναι επιτρεπτή, εφόσον δεν τίθεται θέμα ελέγχου.
- Η λύση του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού θεσμοθετείται, ούτως ώστε να μην επιτρέπεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα να ασκούν έλεγχο σε παραγωγούς ή προμηθευτές, και συγχρόνως να μετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο εταιρίας συστήματος μεταφοράς, καθώς και αντίστροφα, ο ελέγχων την εταιρία του συστήματος δεν επιτρέπεται να συμμετέχει στο κεφάλαιο παραγωγού ή προμηθευτή.

Δεύτερη λύση: Πρότυπο Ανεξάρτητου Διαχειριστή Συστήματος (Independent System Operator - ISO)

- Η επιλογή του ανεξάρτητου διαχειριστή προβλέπει τη δυνατότητα η καθετοποιημένη εταιρία να διατηρεί την κυριότητα του συστήματος, χωρίς ωστόσο να ελέγχει τη διαχείριση του.

- Η νέα εταιρία διαχείρισης (ISO) - πιστοποιημένη υπό αυστηρές προϋποθέσεις και υποκείμενη σε διαρκή εποπτεία - λαμβάνει αυτόνομα εμπορικές και επενδυτικές αποφάσεις.
- Ο ανεξάρτητος διαχειριστής είναι εξ' ολοκλήρου και αποκλειστικά αρμόδιος για τη λειτουργία, από τεχνική και εμπορική άποψη, του συστήματος, καθώς και αρμόδιος να αποφασίζει για τις επενδύσεις με βάση 10ετές πρόγραμμα επενδύσεων του συστήματος, το οποίο εγκρίνει ο ρυθμιστής (ΡΑΕ).

Τρίτη Λύση: Πρότυπο Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς (Independent Transmission Operator -ITO)

- Η κυριότητα των παγίων της μεταφοράς, καθώς και η αρμοδιότητα διαχείρισης του συστήματος, μεταφέρεται σε νέα εταιρία (ΙΤΟ), η οποία παραμένει τμήμα του εταιρικού σχήματος της μητρικής εταιρίας.
- Η νέα εταιρία οφείλει να ικανοποιεί αυστηρά κριτήρια ανεξαρτησίας και αυτονομίας όσον αφορά ιδίως τα πάγια, το προσωπικό και την οικονομική λειτουργία της.

Β. Ενίσχυση των εθνικών ρυθμιστικών αρχών

Ενίσχυση της ανεξαρτησίας και των αρμοδιοτήτων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών συμπεριλαμβανομένων και αρμοδιοτήτων σε περιφερειακό / κοινοτικό επίπεδο.

Συγκεκριμένα, τα κράτη-μέλη οφείλουν να διασφαλίσουν αυστηρά τη διοικητική ανεξαρτησία, την ανεξαρτησία λήψης αποφάσεων, και την οικονομική ανεξαρτησία των ανεξάρτητων αρχών, η θητεία των μελών των οποίων ορίζεται στα πέντε με επτά έτη, ανανεώσιμη άπαξ. Ορίζεται μάλιστα ρητά ότι οι αρχές πρέπει να διαθέτουν ανεξαρτησία, όχι μόνο έναντι των συμμετεχόντων στην αγορά, αλλά και έναντι των κυβερνήσεων.

Γ. Αγορά λιανικής και προστασία καταναλωτών

Πλέγμα διατάξεων για την προστασία των καταναλωτών / Έμφαση στην οργάνωση και λειτουργία της αγοράς λιανικής, ώστε να επιτυγχάνονται:

- Παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών και
- Ουσιαστική δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος επιλογής προμηθευτή

Οι νέες ρυθμίσεις για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και την προστασία των καταναλωτών περιλαμβάνονται στα τροποποιημένα άρθρα 3, καθώς και στο Παράρτημα Ι της κάθε Οδηγίας. Οι αντικειμενικοί στόχοι, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των ρυθμιστικών αρχών για την προστασία των καταναλωτών, την οργάνωση των αγορών λιανικής και τον έλεγχο της λειτουργίας τους, προσδιορίζονται στα άρθρα 36 [Γενικοί Στόχοι των Ρυθμιστικών Αρχών και ιδίως στα εδάφια α), δ), στ), ζ) και η)] και 37 [Καθήκοντα και Αρμοδιότητες των Ρυθμιστικών Αρχών και επίσης στα εδάφια 1.α), β), η) έως και ιζ), παρ 6, 7, 8, 10, 11,] της Οδηγίας 2009/72 Η.Ε. και, αντίστοιχα, στα άρθρα 40 και 41 της Οδηγίας 2009/73 Φ.Α.. Τέλος, το άρθρο 41 της Οδηγίας 2009/72 Η.Ε. και αντίστοιχα το άρθρο 45 της Οδηγίας 2009/73 Φ.Α. προσδιορίζουν κανόνες που πρέπει να διέπουν τις συμβατικές σχέσεις διαχειριστών με τους χρήστες και των προμηθευτών με τους πελάτες τους.

Καταργούνται τα εθνικά σύνορα όσον αφορά στην επιλογή προμηθευτή, επιτρέπεται δηλαδή ένας πελάτης να επιλέξει προμηθευτή ανεξάρτητα σε ποιο κράτος- μέλος ο προμηθευτής είναι αδειοδοτημένος /καταχωρημένος (άρθρο 3 παρ.4 Οδηγίας 2009/72 Η.Ε. και αντίστοιχα άρθρο 3 παρ.5 Οδηγίας 2009/73 Φ.Α.). Η ρύθμιση αυτή συμβάλλει και στην ενοποίηση των αγορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διασφαλίζεται ότι η αλλαγή προμηθευτή γίνεται με σύντομη και απλή διαδικασία και χωρίς κόστος για τον πελάτη (άρθρο 3 παρ.5 Οδηγίας 2009/72 Η.Ε. και αντίστοιχα άρθρο 3 παρ.6 Οδηγίας 2009/73 Φ.Α.).

08.3

Προθεσμίες ενσωμάτωσης

- 3 Μαρτίου 2011: Για τη πλησιονότητα των ρυθμίσεων
- 3 Μαρτίου 2012: Υλοποίηση του Ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού
- 3 Μαρτίου 2013: Διατάξεις για τις προϋποθέσεις δραστηριοποίησης εξωκοινοτικών νομικών προσώπων στην αγορά ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μέτρα που περιλαμβάνονται στο Μνημόνιο και αφορούν στην Ενέργεια (επιχειρηματικό περιβάλλον)

Κατηγορία	Υποκατηγορία	Περιγραφή μέτρου	Περίοδος
Επιχειρηματικό Περιβάλλον	Ενέργεια	Ολοκλήρωση Προεδρικού Διατάγματος για την απελευθέρωση της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.	Σεπτέμβριος 2010
Επιχειρηματικό Περιβάλλον	Ενέργεια	Κατάργηση ρυθμιζόμενων τιμολογίων ρεύματος για όλους τους καταναλωτές, εκτός από νοικοκυριά και μικρές επιχειρήσεις. Υλοποίηση μηχανισμού που θα διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια Η/Ε αντανακλούν σταδιακά τις τιμές χονδρικής της αγοράς, με εξαίρεση ευάλωτες ομάδες καταναλωτών.	Ιούνιος 2011 Ιούνιος 2013
Επιχειρηματικό Περιβάλλον	Ενέργεια	Υιοθέτηση νομοθεσίας απελευθέρωσης και διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων μέτρων εφαρμογής.	Μάρτιος 2011
Επιχειρηματικό Περιβάλλον	Ενέργεια	Υλοποίηση σχεδίου για το άνοιγμα της παραγωγής ενέργειας από λιγνίτη (σε τρίτους). Υποβολή για έγκριση του Σχεδίου.	Μάρτιος 2011 Δεκέμβριος 2010
Επιχειρηματικό Περιβάλλον	Ενέργεια	Υιοθέτηση μέτρων για να διασφαλισθεί η πλήρης αποδέσμευση των χειριστών των συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρισμού (ΔΕΣΜΗΕ) και φυσικού αερίου (ΔΕΣΦΑ). Διασφάλιση δημιουργίας ανεξάρτητου διαχειριστή του συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.	Μάρτιος 2012
Επιχειρηματικό Περιβάλλον	Ενέργεια	Διαχείριση των υδάτινων ενεργειακών αποθεμάτων (Υ/Η Έργα) από ανεξάρτητο φορέα ή το ΔΕΣΜΗΕ.	Μάρτιος 2011
Επιχειρηματικό Περιβάλλον	Ενέργεια	Υιοθέτηση μέτρων για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ. Υιοθέτηση μέτρων για την προώθηση διαφανών κριτηρίων και διαδικασιών επιλογής του προέδρου και των μελών της ΡΑΕ.	Μάρτιος 2011

10

Συντομογραφίες - Ορισμοί

- 3ο Πακέτο: Η 3η δέσμη νομοθετικών μέτρων για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας και τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- kV: Κιλοβόλτ, μονάδα μέτρησης τάσης ρεύματος.
- MW, KW: Μεγαβάτ, Κιλοβάτ, μονάδες μέτρησης ισχύος.
- MWh, KWh: Μεγαβατώρα, Κιλοβατώρα, μονάδες μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας.
- Α/Π: Αιολικά Πάρκα
- ΑΔΙ: Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος
- ΑΕΠΟ: Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων
- ΑΠΕ: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Σταθμοί: Αιολικοί, Φωτοβολταϊκοί, Μικροί Υδροηλεκτρικοί, Ηλιοθερμικοί, Βιομάζας, Γεωθερμικοί)
- ΓΕΔΕ: Γραφείο Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών
- ΓΜΥΤ: Γραμμές Μεταφοράς Υψηλής Τάσης
- ΔΕΗ: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
- ΔΕΠΑ: Δημόσια Επιχείρηση Αερίου
- ΔΕΣΔΗΕ: Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος και Δικτύου Ηλεκτρικής Ενέργειας
- ΔΕΣΜΗΕ: Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
- ΔΕΣΦΑ: Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου
- ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ: Διεύθυνση Περιβάλλοντος Χωροταξίας
- ΔΝΕΜ: Διεύθυνση Νέων Έργων Μεταφοράς
- ΔΣΑΜ: Διεύθυνση Σχεδιασμού και Απόδοσης Μεταφοράς
- ΔΣΜ: Διεύθυνση Συστήματος Μεταφοράς
- ΔΥΠΜ: Διεύθυνση Υλικού και Προμηθειών Μεταφοράς
- Ε.Υ.ΠΕ: Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος
- ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση
- ΕΚ: Ευρωπαϊκή Κοινότητα
- ΕΣΑΗ: Η αστική εταιρία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Ελληνικός Σύνδεσμος Ανεξάρτητων Εταιριών Ηλεκτρικής Ενέργειας»
- Η/Ε: Ηλεκτρική Ενέργεια

- ΗΕΠ: Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός
- ΘΕΡΜΙΚΑ: Θερμικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (καύσιμο: λιγνίτης, άνθρακας, πετρέλαιο, φυσικό αέριο)
- ΚΑΠΕ: Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας
- ΚΔΔ: Κώδικας Διαχείρισης του Δικτύου
- ΚΔΣΣΗΕ: Κώδικας Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας
- ΚΠ: Κώδικας Προμήθειας
- ΚΥΑ: Κοινή Υπουργική Απόφαση
- ΜΑΣΜ: Μελέτη Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς
- ΜΠΕ: Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
- ΜΤ: Μέση Τάση
- Ν/Σ: Νομοσχέδιο
- ΝΥ: Νομική Υπηρεσία
- ΟΤΑ: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- ΟΤΣ: Οριακή Τιμή του Συστήματος
- Πέμπτη Ημέρα Αναφοράς: Η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής όλων των διατάξεων του ΚΔΣΣΗΕ
- ΡΑΕ: Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
- ΣτΕ: Συμβούλιο της Επικρατείας
- Σ.Χ.Ο.Π: Συμβούλιο Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος
- ΤΕΕ: Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
- Υ/Ε: Υδροηλεκτρική ενέργεια
- Υ/Η: Υδροηλεκτρικός/ή
- ΥΚΩ: Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας
- ΥΠΕΚΑ: Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- ΥΤ: Υψηλή Τάση
- Φ/Α: Φυσικό Αέριο
- Φ/Β: Φωτοβολταϊκός Σταθμός

ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. - Όμιλος Επιχειρήσεων
Πατρόκλου 5-7, Μαρούσι, 151 25 Αθήνα
Τ. 210 6877 300, F. 210 6877 400 | www.mytilineos.gr